

Publikacja jest poświęcona analizie stosunku współczesnego prawa międzynarodowego publicznego do amnestii przyjmowanych w państwach, w których dochodzi do zbrodni międzynarodowych lub innych poważnych naruszeń praw człowieka. Amnestia jest przy tym mechanizmem sprawiedliwości okresu przejściowego zmierzającym do zakończenia okresu przemocy i ułatwienia pojednania narodowego. Jej celem jest wykazanie, że prawo międzynarodowe publiczne nakłada na państwa obowiązki w zakresie ścigania i pociągania do odpowiedzialności karnej jednostek dopuszczających się zbrodni międzynarodowych oraz innych poważnych naruszeń praw człowieka, a także ochrony praw pokrzywdzonych, które powodują, że obejmowanie amnestią sprawców jest z tym prawem sprzeczne.

W publikacji omówiono także konsekwencje prawne przyjęcia przez państwo amnestii niedozwolonych przez prawo międzynarodowe na poziomie międzypaństwowym oraz jednostkowym. Autorka porusza ponadto niezwykle istotny problem związany ze stosowaniem amnestii w sytuacjach nadzwyczajnych, kiedy przyjęcie tego instrumentu prawnego wydaje się stanowić jedyny sposób na zakończenie długotrwałego konfliktu zbrojnego.

Spis treści:

Wykaz skrótów

Wstęp

Rozdział I. Zagadnienia wstępne

1. Pojęcie amnestii
2. Amnestia a pokrewne instrumenty prawne
3. Sposób przyjęcia amnestii
4. Cele stosowania amnestii
5. Zakres podmiotowy i przedmiotowy
6. Typy
7. Stosowanie amnestii na przestrzeni dziejów
 - 7.1. Starożytność
 - 7.2. Od średniowiecza do XIX wieku
 - 7.3. Amnestie w trakcie I i II wojny światowej
 - 7.4. Współczesność
8. Wnioski

CZĘŚĆ PIERWSZA. Zagadnienia prawne

Rozdział II. Obowiązek ścigania i karania sprawców zbrodni międzynarodowych

1. Zbrodnie wojenne
 - 1.1. Konflikty międzynarodowe
 - 1.2. Konflikty niemające charakteru międzynarodowego
2. Ludobójstwo
3. Zbrodnie przeciwko ludzkości
4. Tortury
5. Wymuszone zaginięcia
6. Apartheid
7. Zakres umownego obowiązku ścigania sprawców
8. Wnioski

Rozdział III. Obowiązki państw w międzynarodowym prawie praw człowieka

1. Pojęcie obowiązków pozytywnych
2. Obowiązki pozytywne w zakresie ścigania i karania sprawców poważnych naruszeń praw człowieka
 - 2.1. System powszechny
 - 2.2. System międzyamerykański
 - 2.3. System europejski
 - 2.4. System afrykański
3. Prawa pokrzywdzonych

- 3.1. Prawo do rzetelnego postępowania sądowego
- 3.2. Prawo do skutecznego środka ochrony prawnej
- 3.3. Prawo do kompensacji
- 3.4. Prawo do prawdy
4. Dopuszczalność stosowania amnestii w orzecznictwie organów kontrolnych
5. Derogacja zobowiązań
6. Wnioski

Rozdział IV. Amnestia a międzynarodowe trybunały karne

1. Orzecznictwo
 - 1.1. Międzynarodowy Trybunał Karny dla byłej Jugosławii
 - 1.2. Specjalny Trybunał dla Sierra Leone
 - 1.2.1. Sprawa Morrisa Kallona i Brimy Kamary
 - 1.2.2. Sprawy Allieu Kondewy, Augustine'a Gbao oraz Moniny Fofany
 - 1.3. Nadzwyczajne Izby Sądzące w Kambodży
2. Postanowienia Statutu MTK
 - 2.1. Niedopuszczalność postępowania przed MTK
 - 2.2. Zasada ne bis in idem
 - 2.3. Uprawnienia Rady Bezpieczeństwa ONZ
 - 2.4. Zakres dyskrecjonalnej władzy Prokuratora
 - 2.5. Obowiązek przestrzegania praw człowieka
 - 2.6. Zastrzeżenia i deklaracje interpretacyjne
 - 2.7. Pokój a sprawiedliwość: casus Ugandy
 - 2.7.1. Amnestia z 2000 r.
 - 2.7.2. Sprawa Ugandy przed MTK
3. Wnioski

CZĘŚĆ DRUGA. Rozwiązania krajowe

Rozdział V. Amnestie blankietowe

1. Chile
 - 1.1. Okres dyktatury wojskowej i dekret amnestyjny z 1978 r.
 - 1.2. Stosowanie amnestii przez sądy krajowe
 - 1.3. Postępowania przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka
 - 1.4. Stan obecny
2. Argentyna
 - 2.1. Okres dyktatury wojskowej
 - 2.2. Ustawy amnestyjne z 1986 r. oraz 1987 r.
 - 2.3. Zalecenia organów kontrolnych praw człowieka
 - 2.4. Badanie konstytucyjności ustaw amnestyjnych po 2005 r.
3. Peru
 - 3.1. Konflikt wewnętrzny w latach 1980–2000
 - 3.2. Ustawy amnestyjne z 1995 r.
 - 3.3. Komitet Praw Człowieka ONZ wobec peruwiańskiej amnestii
 - 3.4. Sprawa Barrios Altos przed Międzypamerykańskim Trybunałem Praw Człowieka
 - 3.5. Reakcja władz krajowych
4. Salwador
 - 4.1. Wojna domowa w latach 1980–1991
 - 4.2. Amnestia z 1993 r.
 - 4.3. Stanowisko międzynarodowych organów ochrony praw człowieka
 - 4.4. Stan obecny
5. Urugwaj
 - 5.1. Okres dyktatury wojskowej w latach 1973–1985
 - 5.2. Ustawy amnestyjne z 1985 r. oraz 1986 r.
 - 5.3. Inicjatywy podejmowane na szczeblu krajowym w celu uchylecia amnestii
 - 5.4. Orzeczenia międzynarodowych organów ochrony praw człowieka i reakcja władz krajowych
6. Wnioski

Rozdział VI. Amnestie o ograniczonym zakresie stosowania

1. Haiti
 - 1.1. Dyktatura wojskowa w latach 1991–1993
 - 1.2. Ustawa amnestyjna z 1994 r.
 - 1.3. Zastrzeżenia organów międzynarodowych
2. Państwa byłej Jugosławii
 - 2.1. Bośnia i Hercegowina
 - 2.1.1. Federacja Bośni i Hercegowiny
 - 2.1.2. Republika Serbska
 - 2.2. Chorwacja
 - 2.3. Stosowanie ustaw amnestyjnych
3. Gwatemala
 - 3.1. Wojna domowa i jej zakończenie
 - 3.2. Ustawa amnestyjna z 1996 r.
 - 3.3. Badanie zgodności ustawy z prawem krajowym oraz międzynarodowym
 - 3.4. Ściganie sprawców
4. Wnioski

Rozdział VII. Amnestie warunkowe

1. Republika Południowej Afryki
 - 1.1. Okres apartheidu i powołanie Komisji Prawdy i Pojednania
 - 1.2. Zakres amnestii i warunki jej otrzymania
 - 1.3. Działalność Komitetu ds. Amnestii
 - 1.4. Badanie zgodności amnestii z Konstytucją
 - 1.5. Ściganie sprawców
2. Timor Wschodni
 - 2.1. Okupacja indonezyjska i odzyskanie niepodległości
 - 2.2. Powstanie Specjalnych Paneli Sądzących
 - 2.3. Komisja Recepcji, Prawdy i Pojednania
 - 2.4. Społeczny Proces Pojednawczy i jego rezultaty
3. Kolumbia
 - 3.1. Wojna domowa w latach 1948–2005
 - 3.2. Ustawa z 2005 r.
 - 3.3. Badanie zgodności ustawy z prawem krajowym i międzynarodowym
 - 3.4. Stosowanie ustawy i ściganie sprawców
 - 3.5. Prokurator MTK wobec ustawy z 2005 r.
4. Wnioski

CZĘŚĆ TRZECIA. Dylematy związane ze stosowaniem amnestii

Rozdział VIII. Skutki prawne amnestii

1. Odpowiedzialność międzynarodowa państwa
 - 1.1. Zasady odpowiedzialności państw
 - 1.2. Poważne naruszenia prawa międzynarodowego
 - 1.3. Dochodzenie roszczeń wobec państwa-naruszyciela
 - 1.4. Okoliczności wyłączające bezprawność
 - 1.5. Odpowiedzialność państwa w praktyce orzeczniczej
 - 1.5.1. Komisje arbitrażowe
 - 1.5.2. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości
 - 1.5.3. Międzynarodowe organy ochrony praw człowieka
 - 1.5.4. Sądy krajowe
2. Odpowiedzialność karna jednostek w państwach trzecich
 - 2.1. Podstawy sprawowania jurysdykcji
 - 2.1.1. Zasada biernego zwierzchnictwa personalnego
 - 2.1.2. Zasada jurysdykcji uniwersalnej
 - 2.2. Przykłady postępowań sądowych
3. Wnioski

Rozdział IX. Amnestia jako mechanizm sprawiedliwości okresu przejściowego

1. Pojęcie i mechanizmy sprawiedliwości okresu przejściowego
2. Stosowanie amnestii w sytuacjach nadzwyczajnych
3. Kryteria dopuszczalności amnestii
 - 3.1. Cel amnestii
 - 3.2. Sposób przyjęcia amnestii
 - 3.3. Zakres temporalny, przedmiotowy i podmiotowy
 - 3.4. Warunki objęcia amnestią
 - 3.5. Poszanowanie praw pokrzywdzonych
 - 3.6. Stanowisko społeczności międzynarodowej
4. Wnioski

Rozdział X. Uwagi de lege lata i postulaty de lege ferenda

1. Charakter prawny zakazu stosowania amnestii
 - 1.1. Normy ius cogens i zobowiązania erga omnes
 - 1.2. Zwyczaj międzynarodowy
 2. Propozycje wzmocnienia prawnomiędzynarodowych obowiązków państw
 - 2.1. Nowelizacja Statutu MTK
 - 2.2. Umowny zakaz amnestii
 - 2.3. Międzynarodowe wytyczne dotyczące stosowania amnestii
 3. Wnioski
- Uwagi końcowe

Bibliografia

Literatura

Publikacje zwarte

Artykuły z czasopism oraz niesamoistne części wydawnictwa
Artykuły z prasy oraz internetowych serwisów informacyjnych
Inne

Dokumenty prawne

Umowy międzynarodowe

Rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ
Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ
Zarządzenia Administracji Tymczasowej ONZ
Raporty Sekretarza Generalnego ONZ
Inne dokumenty niewiążące
Akty prawa krajowego
Orzecznictwo

Strony internetowe

Nie znaleziono szczegółowych informacji o autorze